

so, da sem zabelil in solil, da mi je bolj teknilo kakor najboljši fareš, ki smo ga doma imeli. V tistem kraju nam je šlo tako dobro, da bi se bili skoro malo prevzeli. Drugkrat sva šla z pet s tovarišem vizitirat, pa malo bolj v stran. Našla sva v neki koči po ne nêke zamešenege testa, ki je že vso kipelo. Kaj zdaj? Hitro sva zaturla peč. Umil sem si roke, vzal drugo krničko in šel kruha ven plat. Tedaj pa je prišel detec pa je tako hitel vodo na cgenj polivat ker se je bal, da ne bi midva kože zažgala. Tolažila sva ga, da ne bo nič hudga. Tedaj sem hitro pokazal svojo umetnost, da znam kruh peči. Tovariš je držal potreni lepar jaz sem pa testo vsipaval na lopar, malo pomazal in hajdi z njim v peč. Pa lej g. šmenta! V peč ni bilo več prostora ko za tri kolače, in za tri kolače testa sem moral v ničkah pustiti. Komaj se je kruh za silo spe-

kel, pa je prišla tista mamika in njen sin nazaj, ker se je spomnila na kruh, da bi ga v peč djsla. Začela se je jokati. Dva kolača nama je pustila, a tretjega pa je mamika obdržala. Ko sem prinesel kruh k tovarišem, sem seveda skoraj vse razdelil. Smešno se vam mogoče zdi to moje opravilo, pa nam pride vse prav. Ljubi Bog vedno za nas skrbi, pa tudi g. poročnik kot stotnijski poveljnik vrlo za nas skrbi. Kupi nam kar celega pujska in ga razdeli med moštvo. Tako nam čas hitro beži, skoro bo že poletje minilo, prišla bo jesen, a mi pa o, da bomo do tačas pokončali sovražno moč. Prosimo ljubelega Boga, da bi že skoraj miru čes dosegli. Vem, da vas doma deto vli posebno zdaj ko ste sami, pa jaz vam ne morem pomagati. Oj, jaz pa upanje imam, da pridem zopet enkrat k vam. Mnogo pozdravov!

(Nadaljevanje pisma na 7. strani.)

Naše in nemške čete prodirajo vedno dalje v rusko ozemlje. — Naši zavzeli rusko mesto Radom Avstrijci in Nemci se bližajo Varšavi. — Hindenburg prodira na severu. — Zadnje dni ujetih nad 40.000 Rusov.

Maribor, 21. julija.

Rusi so zadnje tedne imeli dovolj prilike, da so se prepričali o resničnosti izreka, ki pravi, da je — sreča opoteča. V ogromni premoči so navalili na Galicijo, zasedli velik del te dežele ter so se kazali, kakor da ostanejo za vedno njeni gospodarji. Toda naše armade se vrgle Ruse s Karpatov, potem korakoma iz Galicije in jih sedaj nevdržno zasledujejo že globoko v Rusijo. Vojni položaj na severnem bojišču je v tem hipu ta-le:

V Bukovini ob besarabski meji in ob Dnjestru se vršijo neprestani boji. Naši so na nekaterih mestih že prodrli na severni breg reke Dnjestr in držijo te postojanke kljub srditim ruskim napadom:

Ob Zloti Lipi vlada mir, katerega včasih prekinje topovski boj.

Med rekama Bug in Vislo se na ruskih tleh južno od Lublina bje velika odločilna bitka. Naši so tukaj že zavzeli in obdržali v svoji oblasti važni mesti Krasnik in Krasnostaw.

Razdalja, ki loči naše armade od mest Cholm (blizu reke Bug) in Lublin (ti dve mesti nista trdnjavi), je vsako uro manjša. Zavezniške armade že dosežajo s topovskimi streli železnico, ki veže obe 2 mesti. Nemška kavalarija pa je blizu mesta Cholma prodrla že do te železnice. Pri Sokalu (mesto ob reki Bug na severnem koncu Galicije) prodirajo avstrijske čete kot desno krilo zavezniških armad med Vislo in Bugom vedno dalje proti severu, oziroma severozahodu. Rusi se umikajo, da se tako izognejo — preteči jim obkolitvi.

Na zahodni strani Visle se Rusi krčevito branijo. A ruski odpor proti napadalni sili avstrijskih in nemških čet ne izda mnogo. Avstrijske čete so po srditih bojih dne 20. julija zavzele rusko-poljsko mesto Radom (ob železnici Kielce—Ivangorod) in se približujejo ruski trdnjavi Ivangorod ob Visli.

Pa ne samo Ivangorodu, temveč tudi Varšavi preti nevarnost. Zavezniške armade se namreč dan za dnevom pomikajo bližje proti glavnemu mestu Rusko-Poljske — Varšavi. Rusi se južno in zahodno od tega mesta umikajo pred prodirajočo nemško armado in so že svoje utrjene postojanke ob Ravki in Bzuri, ki se izteka v Vislo, zapustili. Kolika je nevarnost, ki preti Varšavi, se vidi iz tega, da so Nemci na južni in zahodni strani Varšave zasedli že dve važni mesti pred Varšavo, in sicer Grojec na jugu in na zapadu Blonie, ki leži 25 km pred Varšavo. Tako se bode torej začelo z obkolitvijo Varšave in njenih trdnjav. Mesto je zelo močno utrjeno. Zato je pričakovati prihodnje dni na tem važnem prostoru zelo srđite boje. Rusi Varšavo že delj časa izpraznjujejo.

Tudi od severa se pogibelj približuje za Varšavo. Tukaj je namreč dosegel maršal Hindenburg zadnje dni preteklega tedna velike uspehe. Zasedel je s svojimi četami zopet mesto Prasnysz (kakih 90 km zračne črte severno od Varšave) in pritiska sedaj Ruse k reki Narew (pritok Buga, predno se ta izteka v Vislo). Rusi stojijo že ob spodnjem toku reke Wikra, severozahodno od trdnjave Novogeorgiewsk, ki leži v kotu, kjer se Bug izteka v Vislo, — nadalje pred trdnjavo Ostrolenka (ob Narewu, izhodno od Prasnysza) in pred mestom Nowogorod (severozahodno od Ostrolenke). Če pogledamo zemljevid, opazimo, da se polkrog, ki ga tvorjajo zavezniške čete, vedno bolj bližja in zgrinja proti Varšavi.

Dalje proti severu, posebno pa v Kurlandiji (ruska pokrajina ob Izhođnem morju) Nemci prodirajo vedno dalje v rusko ozemlje in stojijo že kakih 20 km pred važnim mestom Mitava. Cilj nemškega prodiranja na tem prostoru je mesto Riga, ki bi ga radi dobili v svoje roke, da s tem iztrgajo Rusom važni morski zaliv pri Rigi.

Zadnji čas so avstrijske in nemške čete ujele na celi bojni črti 40.000 do 50.000 Rusov; zaplenile veliko strojništvo, puške in tudi nekaj topov.

V Izhodni Galiciji.

Položaj v Izhodni Galiciji je nespremenjen. Na meji med Bukovino in Besarabijo je bila napadena 1 ruska brigada, katero so naši razpršili. Kakor se uradno poroča, so ob spodnjem toku Dnjestra pritegnili Rusi velika ojačenja in so skušali iztrgati našim četam postojanke, katere so zavzele na levem bregu Dnjestra. Vsi ruski naporji so pa bili brezuspešni in postojanke so ostale v naši oblasti. Razvili so se hudi artilerijski boji.

Boji v Besarabiji.

Na besarabski bojni črti so napravili Rusi v zadnjih štirih nočeh večje napade. Navadno so trajali ti napadi od 9. ure do 12. ure po noči. Ruskemu oddelku se je posrečilo razdreti na nekem mestu naše ograje iz božiče žice in uđreti do naših strelskih jarkov. Toda naše čete so ujele vse Ruse in vsi njihovi napadi so bili redno odbiti.

Rusija v obupnem položaju.

Iz Kodanja se poroča: Rusija je sicer podpisala pogodbo, da ne sklene posebnega mira, toda zgodovini so znani slučajji, da se tudi sklenjena in podpisane pogodbe in obveznosti niso držale. Rusija se nahaja v obupnem položaju. Brezuspešni boji zaveznic pred Dardanelami, nečuvno počasna ofenziva Francozov in nezmožnost Angležev, da bi mogli nadomestiti svoje izgube, vse to nalaga na ruske rame vse grozote te nesrečne vojske.

To razpoloženje v Rusiji se izraža z vedno manjšo previdnostjo, kajti ruska cenzura izgublja polagoma vajeti nad ruskim časopisjem. Rusija si bode raje izbrala najmanjše zlo in bo sklenila poseben mir, nego da jo vržejo dogodki popolnoma ob tla.

Pri Gorici se bje nova krvava bitka. — Italijanski napadi na celi bojni črti odbiti. — Naš torpedni čoln potopil italijansko bojno ladjo „Giuseppe Garibaldi“.

Maribor, 21. julija.

Na Goriskem se je začela zadnji ponedeljek dne 19. t. m. zopet velika bitka med Italijani in našimi. V ponedeljek in torek so naši odbili na celi črti vse italijanske napade ter jim prizadjali velikanske izgube. Kako je bilo danes v sredo, še ni-

mamo uradnega poročila, a imeli ga bomo že jutri zjutraj ter ga priobčili med najnovejšimi vestmi. Glej torej najnovejša!

O dogodkih v ponedeljek pravi uradno poročilo:

«Zgodaj zjutraj je otvorila italijanska artilerija

vseh kalibrov proti robu Doberdobske planote in proti goriskemu mostišču ogenj, ki se je povečal opođne do največje ljulosti. Zelo močna pehota je nalo pričela napad na ves rob visoke planote. V trdovratnih, tudi po noči trajajočih bojih, ki so se večkrat razvili v ročni metež se je posrečilo našim četam, da so Italijane, ki so dosegli mestoma naše najsprednejše jarke, povsod vrgle nazaj. Naši možnarji so prisilili pet težkih baterij, da so morale umolkneti.»

O dogodkih v torek (20. t. m.) pa se uradno poroča:

Bitka pri Gorici se nadaljuje. Italijanski napadi, ki se obačajo z veliko srđitostjo tudi proti goriskemu obmostju, prejšnji dan in v noči na danes zopet niso imeli nikakih uspehov. Ko so Italijani do poldneva nočno obstreljevali z artilerijo gorško obmostje, je 11. italijanska infanterijska divizija začela napadati s pijanimi vojaki naše postojanke pri Podgori. Sovražnik je na nekaterih mestih uđri v naše postojanke, a je bil zopet vržen nazaj. Ko je sovražna artilerija s ponovnim ob trehjevanjem pripravila tla za zopetni napad, so italijanske čete začele ob 4. uri popođne zopet srđito napadati. Sovražni napad je bil ob 8. uri zvečer zopet odbit.

Za rob Doberdobske gorske planote se srđiti boji nadaljujejo. Včeraj popođne je hrabro ogrsko domobranstvo odbilo močan napad na svoje postojanke pri Zdravščini. Tudi nadaljni tri ogromni italijanski napadi so se na tem prostoru ponesrečili. Istotako so se popolnoma izjalovili sovražni napadi naperjeni proti južnozahodnemu goriskemu robu pri Polacu, Redipulji in Vermiljanu. Istotako so Italijani brezuspešno napadli naše postojanke pri Monte Kosiču (severno od Tržiča). Sovražnik, ki se je moral umakniti zopet v svoja kritja, je imel povsod težke izgube. Artilerijski boji ob srednji Soči, v ozenlju gore Krn in ob koroški meji se nadaljujejo. Na prostoru južno od Krna so naši odbili dva srđita napada alincev.

Na koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju se vršijo le manjši boji in artilerijski dvoboji med Avstrijci in Italijani. Italijani so zopet povsod odbiti.

Soški most obstreljujejo.

Goriški „Novi Čas“ poroča:

Posiljal je ravno granato na granato na most čez Sočo. Nobena ni zadela. Lah zelo slabo meri. To so naši vojaki takoj spočetka zapazili, zato se znajo izborno zavarovati proti njegovim granatam in šrapnelom.

Sam sem imel priliko opazovati vspehe njegovega obstreljevanja. Prišel je nekoč metafi šrapnele in vdarne granate (Schlaggranaten) na gotov predmet v mestu. Deset minut je deloval. V tem kratkem času so nasteli 150 strelcov, a ne eden ni eksplodiral pri predmetu, kateremu so vsi veljali. Seveda je škoda napravil; bila sta tudi dva smrtna slučajja. A predmetu, kateremu so vsi strelci veljali, ni povzročil niti najmanjše škode! Tudi Sočinega mosta ni zadela nobena granata. Granate so morale biti prav velikega premera, kajti njih učinek je bil grozen. Padale so tudi v Sočo samo. Voda je zavrela, vzbjčila se kakor da bi hotela zasesti bregove in konečno se vzdignila v ogromnem stebri visoko proti ozračju, prišla v višino mesta, ki se nahaja gotovo 20 metrov nad Sočo, in šla najmanj še enkrat, če ne še dvakrat višje; pri tem se je vodeni stebel tanjšal, dokler ni končal v tisočerihih kapljah, ki so s celim ogromnim stebrom padle v reko nazaj. Čudovito je vse to zakipelo, zagromelo, zraslo in izgubilo! Lepših pojavov granat kar ne more pokazati, kakor če pače v vodi in se tu razpoči. To se je pri Sočinem mostu zaporedoma ponavljalo. Mi smo pa stali na višini in ob teh prizorih čisto pozabili, kako so prav pred kratkim tudi krog nas granate divjale.

Kako je v Gorici?

„Novi Čas“ piše:

Neprijetno je sicer, če prične sovražnik kar — nemudoma suti svojo šrapnelsko točo na mesto. In vsak seveda ve, kaj to pomeni, zato pa skuša tudi takoj svojo kožo spraviti na varno, kakor hitro se kje v bližini zaslišijo prvi znani poki. Zgodilo se je, da so se taki strelci začeli v neposredni bližini trga, koder se drugače razvija kupčija s sadjem, zelenjem, in drugimi pridelki. Že naprej povdajamo, da se tu prav nobena nesreča ni zgodila. Toda zgodilo se je drugo. Šrapneli so pokali, ženske pa so pustile svoje mize: ako je katera mogla, je vzela košaro seboj, ni pa jo skrbelo, če se je sadje iz nje kotalilo po cesti naprej pod vozove ali mize.

Tekle so na vsi moč proč, le proč, dokler niso dospеле v ulico, ki jih je krila s svojimi hišami. Tiste ženske, ki so delile mleko, so isto pustile, oziroma kar zlele na tla, niso niti zahtevale denarja, ampak jo s svojimi posodami čudovito naglo ubirale v

zavetje. Tudi če so jim košare ali posode padale z glave, so jih pustile prav tam ležati na tleh. Kdor je imel voz in konja, ta jo je ubral v največjem diru proč od šrapnelov. Vse je imelo, vse, moški in ženske, konji, kokoši, piščeta, vozovi in posode, vse je imelo le eno željo: proč, proč od nevarnega kraja! V par trenutkih je bilo tudi v resnici vse proč. Trg je bil prazen vseh onih, ki so mogli pete odnesti, ali vsaj biti od drugih odnešeni. Ostale so samo mize, na njih kupi sadja in zelenjave, po tleh mešanica različnega prodajnega blaga, povsod pa nered. Bilo je prav tako, kakor da bi granata udarila, dasi ni udarila. Kjer je bil drugače največji šum in največ klepetanja — je zavladala sedaj popolna grobna tišina. Šrapneli znajo res učinkovati!

Ko se je zdelo, da šrapnelov ne bo več, so se zopet prikazala prva živa bitja. Najprej je prišla branjevka. Počasi in plaho je pokazala izza kota — najprej svojo glavo, potem ostali život, potem pa še noge. In sedaj je tekla kar je mogla; prišla je na trg, se sklonila pod mizo, potegnila ven svoje kokoši in bežala z njimi, da so uboge živalice kričale, kot bi bile obsedene. Vzglad naše branjevke je tudi druge opogumil. Prihajali so tudi z vozovi, a zginjali zopet, kakor da bi jim bili šrapneli za petami. Vrnili so se življenje sicer na trg, tudi red se je spet povrnil, a manjkala je tista živahna neskrbnost, ki je vsakemu trgu tako bistveno lastna.

Italijani pri Gorici ne bodo prodrli naših postojank.

Ivan Mermolja, načelnik krompirjeve zadruga za goriško okolico, nam piše dne 16. julija iz Vrtojbe pri Gorici o bojih, ki divjajo sedaj v ozemlju Gorice:

Jugozahodno od Gorice je noč in dan italijanska kanonada. Italijani z brezštevlnimi strelji napadajo naše navadne postojanke. Naši mnogo ne odgovarjajo, razun na večer z navadnimi in strojnimi puškami in sicer najbolj tedaj, ko se polentariji približajo našim žičnatim ograjam. Sicer so pa Italijani že obupani. Ko dobijo povelje za prodiranje, pa odgovarjajo častnikom: „La vadi lei prima signor!“ (Le pojdite Vi gospod naprej!) Vojaki, ki se borijo okrog Kalvarije, pravijo, da Italijani, posebno mlajši, kačar naši krepko odgovarjajo italijanskim strelom, obupno kličejo: „O Dio, o mama mia, ainto, ainto!“ (O Bog, o mama moja, pomagajte, pomagajte!)

Naši domačini (civilni ljudje) so malo preveč srčni. Zal jim je lepih poljskih pridelkov, pa jih kar kradejo izpod granat. Marsikdo plača to predrznost z življenjem. Včeraj je ubilo člana odbora naše zadruga, Franca Zavavilav iz St. Andraža. Krompir še vedno pošiljamo na Dunaj in sicer do deset vagonov dnevno. Italijani so res reveži, ker niso mogli tega preprečiti. Prepričan sem, da Italijani pri Gorici ne bodo prodrli naših postojank. Ljudstvo slovenske narodnosti noče zapustiti ročne grude, dasiravno padajo sovražne krogle na njih zemljo in rušijo naša domovja . . .

Italijanski podaniki v Gorici.

Italijanskih podanikov v Gorici je bilo precej. To se je videlo zlasti, ko so odhajali domov še pred vojno. V raznih obrtih so bili zakopani in dobro se jim je godilo. Magistrat kot obrtna oblast jim je šel na roko, Slovencem pa nagajal in delal škodo, kjer je bil mogel. Ko je izbruhnila vojska, so šli kar po vrsti, nekateri prav dobro založeni z denarjem. Prosluli goriški Lah Brezina je potegnil čez Matajen, namesto da bi bil pošteno oblekel avstrijsko vojaško suknjo. Kavarnar v „Cafe Nazionale“ v Gosposki ulici si je napravil veliko premoženje, katero je odnesel seboj. In koliko je zaslužil slovenskega denarja! Naši gorjani so se tam ustavljali in puščali največkrat preveč denarja „regnicolo“, ki drugače za nje ni imel lepe besede in se mu ni zdelo vredno, pričeti se slovensčine. Tam pa so se shajali tudi razni „prijatelji“ Slovencev. V vseh obrtih so bili zastopani in še tisti sejmarski kričač, ki se je dir na Travniku sredi kmečkih ljudi, in prodajal „dobra blaga“, je bil „regnicolo.“ Tisočake je prihranil in šel z njimi v blaženo Italijo. — Po vojski bo v tem oziru pač malce drugače.

Bovec, Predil, Rabel in Naborjet.

„Berliner Tageblatt“ ima iz vojnopisnega urada dne 15. t. m. sledeče:

Italijani ponavljajo svoja netočna poročila. In tako je izmišljena vest, da so zaporni fort na Predilu, v Rablju, v Naborjetu in Boycu razbiti. Kljub 7-tedenskem naporu in kljub temu, da so na teh mestih zbrali prvovrstne čete in težko artilerijo, vendar se niso približali svojemu cilju. Vojna podvzetja proti tej fronti so se začela dne 20. maja. Prva granata je padla v bližini predilske poti. Od tedaj npr. prestano obstreljujejo Predil. Na laški ogenj je odgovorila utrdba v Rablju in doglala, da so se Lah ugnjezdili na sedlu Nevea, odkjer so streljali z gorskimi topovi na trdnjavo. Pa kmalu so svoje topove umaknili. Istočasno so Lah napravili sunek proti Na-

borjetu, ki je bil ravno tako odbit. Dne 12. junija so zbrali večje sile južno od Bovea. Proti Naborjetu niso potisnili samo možnarjev, ampak tudi ladijske topove. Do začetka julija je sovražnik nastreljal že ogromno množino težkih granat, vendar ni mogel prodreti utrbe Hensel, ki tudi še zdaj vedno odgovarja, kakor sem se sam prepričal. Vsi junaški branitelji utrbe Hensel so bili odlikovani. Tudi Predil, na katerega streljajo neprestano s topovi najtežjega kalibra, še vedno odgovarja z ognjem. Laška artilerija je na tej fronti delovala proti nekaterim ciljem. Rabel in Predil sta dobila tuintam kako granato v dar. Uspeh vseh teh bojev je ta, da so vse zaporne utrbe še sposobne za boj in da odgovarjajo z ognjem. Proti koncu junija je nastopila tudi laška pehota. V ozemlju Krna južno od Bovea se vrše manjše in večje praske, ki se trajajo nadalje. Tuintam napadejo Italijani z veliko premočjo in pošljejo na razmeroma majhen prostor znatne sile, med njimi številne bataljone alpinov. Za zanos laške ofenzive je značilno, da začaj za svojimi postojankami kopljejo strelske järke in gradijo žične ovire, kakor da bi se bali naše ofenzive. Sovražnik ima izredno velike izgube. Ujetniki in dezertirji povedo, da so mislili, da bodo mirno zasedli na podlagi diplomatskih pogajanj odstopljeno ozemlje. To so jim pravili in zato jih je globoko pretreslo, ko so nepričakovano zašli v ta peklenški ogenj.

Italijanska križarka „Giuseppe Garibaldi“ potopljena.

Dne 18. julija zjutraj se je pojavilo 8 italijanskih križark in 12 torpedovk pred Dubrovnikom in je obstreljevalo kolodvor v Gružu in višino pri Cavtatu. Oddale so okrog 1000 strelcev. Nekaj zasebnih hiš je bilo lahko poškodovanih. Ubit ni bil nihče in tudi ne ranjen. Ob 16. uri zjutraj je naš podmorski čoln zadel s torpednim strelom italijansko oklopno križarko „Giuseppe Garibaldi“, ki se je tudi udeležila obstreljevanja, in jo potopil. Križarka se je tekom 15 minut potopila.

Potopljena križarka „Giuseppe Garibaldi“ je bila zgrajena leta 1899. Dolga je bila 111, široka pa 18 metrov. Oborožena je bila s 44 topovi. Vozila je pa z brzino 20 milj na uro. Njena posadka je štela 555 mož.

Italijanska vojna mornarica ima sedaj le še 6 oklopnih križark, ki so sposobne za pomorsko bitko na odprtem morju. Značilno je, da si italijanska vlada ne upa pravilno objaviti svojih izgub na morju, ker se boji nevolje med ljudstvom in tudi nemirov, za katere so Italijani kmalu pripravljani.

Italijanska prismojenost.

Italijanski kralj je imenoval v Trstu rojenega žida Bürzela, ki je zaradi veleizdajalstva moral v Italijo in se tam prekrstil v Barzilaj-a, za ministra „neresenihi“ Italijanov. Govorica, da je italijanski kralj prismojen, se torej uresničuje.

Nov namestnik v Galiciji.

Dosedanji galiski namestnik dr. Korytowski je odstopil in na njegovo mesto je imenovan infanterijski general Herman pl. Colard e. kr. namestnikom. Da se je vlada odločila za generala, razlaga s tem, da je po zopetni pridobitvi Galicije potrebna vojaška oseba, ki pa je odgovorna ministrštvom.

Z Balkana.

Zelo težko je, točno poročati o balkanskih državah, ker se položaj zaradi njihovega cincanja in preračunjevanja neprestano spreminja. V trenutku je položaj tak: Rumunija in Bolgarija opazujeta z nape to pozornostjo dogodke na ruskem bojišču. Ker se ti dogodki za nas ugodno razvijajo, se nam od Rumunije ni ničesar bati. Še manj seveda od strani Bolgarije, ki si skuša za vse slučaje s pogodbami zavarovati svoj hrbet proti Rumuniji in Turčiji. Na Grškem počiva politika, ker se kralj ni ozdravel, čeravno je izven nevarnosti. Ni gotovo, da bo te dni sklican državni zbor, ampak mogoče šele mesca avgusta. Na Grškem je javno mnenje proti Angleški, ki ovira prosti promet grških trgovskih ladij, in proti Italiji, ki ji postaja nadležna v Albaniji.

S Črnogore ni nič drugega novega, nego da je kralj Nikita naznanil novo prodiranje proti Avstriji. Beseda je velika, a dejanja se nihče ne boji. Srbi pa imajo smolo z Albanijo. Rusija pritiska nanje, da v Albaniji ne delajo napotja Italijanom. Pravi se celo, a ni potrjeno, da so se morali Srbi umakniti iz Drača. Zdravstvene razmere v Srbiji so se baje znatno zboljšale.

Stavka angleških rudarjev.

Na Angleškem je začelo v premogokopih stavkati nad 200.000 delavcev. Gre se za povišanje mezd. Stavka bo seveda uplivala tudi na izdelovanje — vojnih potrebščin. Za vojno navdušeni Angleži imenujejo stavko izdajalstvo.

Prebiranje 43- do 50letnih.

Iz Dunaja se dne 17. julija uradno poroča:

Kakor izvemo, se bo vršilo prebiranje črnovojniških zavezancev letnikov 1865 do 1872, nadalje onih v letih 1873 in 1874 rojenih, ki so bili predčasno iz črnovojniške službe odpuščeni, v času od 29. julija do 30. septembra.

K prebiranju morajo iti črnovojniki s tistimi občinami, kjer so se svoj čas oglasili. Izvzeti so pri teh prebiranjih tisti črnovojniški zavezanci, katere zadene kaka v tozadavnem razglasu o prebiranju omenjena izjema, n. pr. med drugimi zdravniki, nadalje tisti v l. 1872 rojeni, ki so že služili pri vojaštvu in so pravilno oproščeni vojaške službe. K prebiranju morajo priti vsi, taki, ki so nekaj služili, ali ne, in ki so se glasom izdanih določil morali zglasiti k prebiranju. Vpoklicani pa bodo v službovanje za sposobne spoznani črnovojniki še le v poznejšem času.

Razne novice.

* Štiridesetletnica mašništva prem. g. knezoškofa. Kn.-šk. lavantinski stolni kapitelj v Mariboru je poslal z ozirom na petindvajsetletnico škofovanja našega prem. g. knezoškofa mrdgoč. dekanijem uradom okrožnico, v kateri je v jedrnatih besedah opisano blagonosno delovanje našega Nadpastirja ter razloženo, kakšne slovesnosti so bile namenjene povsem petindvajsetletnice. Ker pa so radi vojske na željo prevz. g. knezoškofa bile vse slovesnosti odpuvedane, za to pozivlja preč. kapitelj, da slavijo škofljani v tihi in pobožni molitvi letos vsaj štiridesetletnico mašništva svojega Nadpastirja. Okrožnica pravi doslovno: Ker so bile slovesnosti za škofijsko petindvajsetletnico lanske leto preložene na ugodnejši čas, je prosil kn.-šk. stolni kapitelj dne 19. aprila t. l. prem. g. knezoškofa, naj bi milostno dovolili, da se za leto 1914 nameravana svečanost sme praznovati letos in sicer dne 25. julija, ko poteče 40 let, kar so Prevzvišeni prejeli iz rok Svojega prednika na škofijski stolici zakrament sv. mašniškega posvečenja. Premilostni vladika so naročili, da izostanejo z ozirom na čas grozne vojske vse slovesnosti. Ko pa je Njih prosil kn.-šk. stolni kapitelj, da bi vsaj dovolili za dan 25. julija 1915 v stolnici in v župnijskih cerkvah lavantinske škofije slovesno sv. mašo, so v cerkveno slovesnost privolili. Vstled tega naznanil kn. šk. stolni kapitelj mnogoč. duhovščini, da se bo služila dne 25. julija 1915, to je na deveto pobinkoštno nedeljo, ob 10. uri dopoldne v tukajšnji stolnici pontifikalna sv. maša z zahvalnico „Te Deum“, obenem pa prosil in vabi, da se služijo tisto nedeljo ali prvo prvo nedeljo po 25. juliju t. l. v vseh župnijskih cerkvah naše škofije po primerni pridigi slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo „Te Deum laudamus“, h kateri se naj prijazno vabijo verniki s prošnjo, da molijo pobožno za premilostljivega gospoda Nadpastirja ter za Njih darujejo sv. obhajila.

Naš prestolonaslednik — imenovan za generala. Cesar je imenoval našega prestolonaslednika Karola Franca Jožefa za generalnega majorja in kontre-admirala.

† Nadvojvodinja Marija. V Badenu pri Dunaju je dne 17. t. m. umrla nadvojvodinja Marija, stara 90 let. Rajna je bila soproga leta 1913 umrlega nadvojvoda Rajnerja, s katerim je živela 60 let v zakonu. Truplo visoke pokojnice prepeljeno na Dunaj, kjer je bilo v sredo, 21. t. m., blagoslovljeno in pri oo. kapucinih položeno v grobišče cesarske hiše.

* Visoki obisk. God sv. Vincencija Pavlanskega, zaščitnika bolnišnic, so naš prevzvišeni in premilostljivi knez in škof slovesno obhajali v mariborski javni bolnišnici, kjer ležijo tudi najbolj težko ranjeni vojaki. Ob 6. uri zjutraj so darovali v bolniški kapelici sv. mašo za vse žive bolnike, zlasti pa za naše žive in rajne vojake in njihove dobrotnike. Po blagoslovu z Najsvetejšim pa so v prisrčnem nagovoru podali vsem navzočim mnogo tolažilnih in vspešnih namigov iz življenja sv. Vincencija. Naj bi posnemali, zlasti v sedanjih hudih časih, njegovo trdno vero, neomahljivo zaupanje na Boga in apostolsko ljubezen do bližnjega, posebno pa njegovo skrajno potrpežljivost in udanost v najsvetejšo voljo božjo v bolečinah, v katerih se je tolažil z Gospodovimi besedami: „Ta bolezen ni v smrt, temveč v čast božjo!“ Potem so obiskali vse bolniške sobe, milo tolažili razne bolnike ter jim delili spominke in nadpastirski blagoslov. Šele proti 11. uri so preblagi vladika zapustili hišo bolečin.